

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 5Csp/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419200082
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6419200082.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Jarmilou Kasanovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Q. Y., N.. X.X.XXXX, C. W. Ž. N. S., K.É. XXX/X, C..Č.. A. Ž. N. S., V.. T.. Š. XX/XX, o žalobe na zaplatenie sumy 656,62 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 656,62 eur, úrok vo výške 40,96 eur, úroky z omeškania vo výške 0,55 eur, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny 656,62 eur počítaný od 16.11.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 40,96 eur počítaný od 16.11.2018 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Súd čo do zvyšku žalobu žalobcu z a m i e t a.

Súd žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému náhradu trov konania v pomere 100% trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 656,62 €, úroku vo výške 40,96 €, úroku z omeškania vo výške 0,55 €, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 656,62 € od 16.11.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 40,96 € od 16.11.2018 do zaplatenia, úroku vo výške 17,90 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 656,62 € od 16.11.2018 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že uzavrel so žalovaným dňa 12.1.2015 na Úverovú zmluvu č. XXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 1.000 €. Žalovaný po vyčerpaní poskytnutého úveru porušil svoje zmluvné povinnosti, prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas, a preto žalobca na základe Výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 15.11.2018 a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia Druhou upomienkou/opakovaným upozornením zo dňa 12.9.2018. Nakoľko žalovaný dlh nesplnil, nárok si voči nemu uplatnil podaním žaloby na súd.

2. Žalovaný sa k veci písomne nevyjadril. Na pojednávanie dňa 24.4.2019 sa dostavil, výhrady voči žalobe nevzniesol. Uviedol, že následne chce osloviť žalovaného a dohodnúť sa s ním na splácaní dlhu v splátkach.

3. Žalobca svoju neúčast' na pojednávaní dňa 24.4.2019 ospravedlnil s poukazom na pracovnú zaneprázdnenosť ako aj s poukazom na hospodárnosť konania.

4. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

5.Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

6.Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

7.Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

8.Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

9.Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, Tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

10.Podľa § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

11.Podľa § 1 ods. 8 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

12.Podľa § 2 písm. a), b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

13.Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

14.Podľa § 497 Obchodného zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15.V prejednávanej veci súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba žalobcu je sčasti dôvodná.

16.Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobca ako veriteľ uzavrel so žalovaným ako dlžníkom dňa 12.1.2015 Zmluvu o úvere č.XXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému bezúčelový úver vo výške 1.000 € s ročnou úrokovou sadzbou 17,9 % s tým, že žalovaný sa zaviazal zaplatiť celkom sumu 1.874,92 € v 84 mesačných splátkach po 21,13 €. Priemerná

hodnota RPMN bola v zmluve určená vo výške 21,79 %, RPMN 24,42 %. Termín splatnosti úveru bol 13.1.2022. Splatosť prvej splátky bola 13.2.2015. Splatosť splátok mesačne k 13. dňu kalendárneho mesiaca. Vzhľadom na to, že žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas neplnil, žalobca úver zosplatal dňa 15.11.2018 a vyzval žalovaného na úhradu dlhu. Žalovaný uvedené skutočnosti nerozporoval.

17.Na základe uvedeného mal súd preukázanú existenciu záväzkového právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným.

18.I keď uzavretá zmluva o úvere predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), je zrejmé, že predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaného je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzatvorení nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a žalobca poskytol úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka, a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah žalobcu a žalovaného založený zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv). Ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy) je potrebné vykladať v súlade s obsahom smernice 93/13/EHS v zmysle princípu tzv. nepriameho účinku smernice, podľa ktorého súd je povinný vykladať vnútroštátne právo v súlade s cieľmi, ktoré boli sledované touto smernicou - táto sa nevzťahuje len na zmluvy podľa Občianskeho zákonníka (ako to vyplýva z uvedeného § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale na všetky zmluvy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ. Uzavretú zmluvu súd zároveň podriadil aj pod právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, nakoľko spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona považuje (o.i.) aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru aj pôžičky (§ 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch). Pokiaľ ide o predmetnú zmluvu, žalovaný má s poukazom na § 2 písm. a) citovaného zákona postavenie spotrebiteľa, keďže spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a žalobca má s poukazom na § 2 písm. b) citovaného zákona postavenie veriteľa, keďže do právneho vzťahu so žalovaným vstupoval ako právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19.Vyhodnotením vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako tieto určuje ustanovenie § 9 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

20.Vzhľadom na to, že žalovaný si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere neplnil riadne a včas, vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie istiny vo výške 656,62 €, nakoľko žalovaný do dňa zosplatenia zaplatil na istinu sumu 343,38 € (poskytnutý úver vo výške 1.000 € mínus úhrada na istinu 343,38 €), vzniklo mu právo aj na zaplatenie úrokov vo výške 40,96 €, ktoré predstavujú dohodnutý úrok v zmysle zmluvy, ktorý bol žalovaný povinný splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého veru do predčasného zosplatenia, pri úrokovej sadzbe 17,90 % ročne, ako aj povinnosť zaplatiť úroky z omeškania vo výške 0,55 €, pretože každá omeškaná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne v zmysle ustanovení zmluvy. V uvedenej časti je žaloba žalobcu dôvodná a súd jej vyhovel.

21.Nakoľko žalovaný je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, prisúdil súd žalobcovi aj úrok z omeškania (§ 517 ods.2 OZ). Pri rozhodovaní o uplatnenom úroku z omeškania sa súd riadil právnou úpravou úrokov z omeškania obsiahnutou v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. (ďalej len „Nariadenie“) v znení účinnom od 01.02.2013, keďže záväzkový vzťah medzi stranami sporu vznikol po tomto dátume. Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov

vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. Žalovaný je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, preto súd prisúdil žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej nezaplatenej istiny vo výške 656,62 € a nezaplatených úrokov vo výške 40,96 € od 16.11.2018 (deň nasledujúci po zosplatnení úveru) do zaplatenia.

23. Žalobca sa v spore domáhal zaplatenia od žalovaného aj zmluvných úrokov vo výške 17,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 656,62 € od 16.11.2018, čiže počnúc dňom nasledujúcim po zosplatnení úveru do zaplatenia.

24. Súd poukazuje na to, že podľa § 497 Obchodného zákonníka Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Zmyslom poskytnutia úveru na strane veriteľa je zisk z požičaných peňazí, ktorými voľne disponuje, teda záujmom veriteľa je dosiahnuť čo najvyšší zisk z požičaných peňazí za ešte udržateľných podmienok pre dlžníka tak, aby tieto finančné prostriedky mohol v určitej dobe aj reálne vrátiť aj s navýšením tejto sumy o úrok, ktorý predstavuje jednoducho cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Vždy vystupuje do popredia miera rizika investovania a nakladania s týmito finančnými prostriedkami. Splátky dlžníka justifikujú nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Uvedený dej predstavuje ideálny priebeh vzťahu, avšak pre daný vzťah je typické aj to, že dlžník nedodržiava dohodnuté podmienky, z rôznych dôvodov prestane splácať požičanú sumu. Za danej situácie veriteľ má viacero možností, ktoré uplatní. Nie je úplne namieste, keď žalobca sa stavia iba do pozície poškodeného a ukráteného veriteľa, pretože nemusí pristúpiť k zosplatneniu úveru.

25. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Žalobca v takomto prípade jednostranným právnym úkonom navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných finančných prostriedkov, v dôsledku čoho na strane žalobcu odpadá obmedzenie jeho práva disponovať s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré dlžník už nemôže vracat' v režime výhody splátok. Z tohto dôvodu veriteľ stráca nárok na úroky za požičanie peňažných prostriedkov a zákonite nastupuje stav, v ktorom by mal veriteľ vyvinúť úsilie, ktoré smeruje ku skorému vráteniu peňažných prostriedkov, pričom právna úprava po mimoriadnom zosplatnení úveru mu poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorázovo zosplatnenej pohľadávky. Ak teda nastane stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmami vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. V podstate by nastal právny stav, keď by veriteľ v dôsledku zosplatnenia úveru i naďalej inkasoval úroky, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované žiadne práva, ktoré pre neho vyplývali zo zmluvy pred zosplatnením úveru. Súd takýto stav nemôže tolerovať z dôvodu založenia hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi za stavu, keď veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorázového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť žiadne obmedzenia užívania svojho majetku v zmysle uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Inak povedané, veriteľ má právo domôcť sa okamžite svojich finančných prostriedkov aj z majetku spotrebiteľa, ktorý rozhodne treba považovať za širší pojem, zároveň má vyššiu garanciu navrátenia poskytnutých finančných prostriedkov. Pokiaľ by spotrebiteľovi takáto ochrana nebola priznaná, podporila by sa hrubá nadvláda veriteľa a stav, v ktorom by veriteľ nebol nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky by mu mali nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorázovo. V zmysle právneho poriadku neexistuje právna ochrana a titul na inkasovanie odplatných úrokov.

26. Žalobca dostatočným spôsobom nezohľadňuje skutočnosť, že ide v danom prípade o spotrebiteľský úver, kedy daný vzťah je limitovaný právnymi normami spotrebiteľského práva. Pretože zmluva o

spotrebiteľských úveroch sú zmluvami spotrebiteľskými v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri vyhlásení predčasnej splatnosti môže veriteľ postupovať iba v súlade a za podmienok uvedených § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka. (Aplikácia ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka je vylúčená.) Ustanovenie § 565 neupravuje dôvod zániku záväzku, ale predstavuje špeciálnu sankciu za porušenie povinnosti dlžníka, ktorý môže v takomto prípade požadovať zaplatenie celej pohľadávky. V takomto prípade nedochádza k zániku pohľadávky ani zmene záväzku, v dôsledku sankcie dlžník stráca výhodu splátok. To znamená, že podľa § 565 OZ spotrebiteľovi vzniká voči veriteľovi povinnosť zaplatiť celú pohľadávku, teda nesplatenú istinu a splatné úroky, výška ktorých sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. Zákon otázku splatnosti zvyšku pohľadávky po strate výhody splátok osobitne nerieši, preto je nevyhnutné aplikovať § 563 Občianskeho zákonníka a túto požiadavku považoval za jednorazovú splatnú ako celok odo dňa nasledujúceho po žiadosti veriteľa. Pokiaľ spotrebiteľ svoju peňažnú povinnosť vrátiť veriteľovi nesplatenú istinu a splatné úroky, výška ktorej bola ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zafixovaná nesplní riadne a včas, dostáva sa do omeškania s plnením voči veriteľovi, pričom nastupuje ustanovenie § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

27. Spotrebiteľ sa zaväzuje vrátiť veriteľovi istinu a platiť úroky (resp. celkové náklady) na základe zmluvy s veriteľom. Obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere je tiež dohoda strán o výške úrokovej sadzby. Povinnosť platiť úroky ako aj ich výška vyplýva priamo zo zmluvy, z dohody strán a nie z právneho predpisu. Dohodnuté zmluvné úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka so splnením dlhu. Jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru a kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia. Počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa s plnením veriteľovi ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru. S protiprávnym stavom sa spájajú sankcie. S protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Pokiaľ existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylna od zákona, čo zmluvnú podmienku v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, prípadne § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. V protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom ako je uvedené vyššie ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády 87/1990 Z. z.

28. Vyššie uvedený právny názor vyplýva aj z rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 15Co/218/2018 zo dňa 7.11.2018, ktorý bol vyslovený v obdobnej veci.

29. Súd žalobcovi zmluvné úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nepriznal. V tejto časti súd žalobu žalobcu zamietol. Súd je toho názoru, že žalobcovi zmluvné úroky po zosplatení úveru už nepatria, dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami sporu. Žalovaný ako dlžník, bol povinný na základe uzavretej zmluvy platiť z poskytnutých peňažných prostriedkov úroky, tieto úroky boli splatné mesačne. Úroky sú peňažným plnením a dôsledkom omeškania s ich platením je povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania. (rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 15Co/52/2016 zo dňa 10.5.2017). Zmluvný úrok je odplatom (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. Dlžník je povinný platiť zmluvný úrok vo vzťahu k jednotlivej splátke až do času jej riadneho splatenia, preto, v prípade straty nároku na zaplatenie úveru v splátkach, teda v prípade, ak dôjde k zosplateniu úveru, takáto povinnosť- platiť úrok z úveru aj po zosplatení, zaniká (rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 16Co/255/2017 zo dňa 21.12.2017). Totožný právny názor bol vyslovený aj inými súdnymi rozhodnutiami (rozsudok Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.6.2015, rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 12Co/409/20178 zo dňa 18.1.2018, sp.z.n 15Co/296/2016 zo dňa 8.11.2017).

30. Na podporu svojich argumentov súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18. septembra 2012, IV. ÚS 476/2012 - 14, ktorým bola sťažnosť sťažovateľa odmietnutá, pričom Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 23. 11. 2011, č. k. 29C/131/2011 - 127 priznal úrok z omeškania od zosplatnenia, pričom poukázal aj na záver odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 59/1998, z ktorého vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Aj v tomto prípade sťažovateľ podal odvolanie, pričom poukazoval na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, pričom zastával názor, že pri poskytnutí peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere má veriteľ nárok na úroky až do doby zaplataenia poskytnutých peňažných prostriedkov (ako odplatu za poskytnutie úveru). Následne tento rozsudok okresného súdu bol potvrdený Krajským súdom v Prešove zo dňa 28. mája 2012, č. k. ICo/30/2012 - 145. Poukázal na ustálenú súdnu prax, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo/143/98, z ktorej vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania podľa § 369 Obchodného zákonníka. Rozhodnutie konštatuje, že v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobilo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi. V danom prípade bola posudzovaná obdobná otázka, ako je posudzovaná v tejto rozhodovanej veci, ústavný súd v tomto rozhodnutí nevidel protiústavnosť a považoval ho za ústavne konformné.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Žalobca bol v konaní úspešný (neúspech mal len v časti uplatnených zmluvných úrokov po zosplatnení), preto mu súd priznal náhradu trov konania v pomere 100 % trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Toto právo nemajú účastníci, ktorí sa ho vzdali písomne do zápisnice súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (exekučný poriadok). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (zákon č. 233/1995 Z.z.).